

14 червня 2013 р. на 87 році життя перестало битися серце визначного вченого та організатора науки, директора Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського НАН України, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії УРСР у галузі науки і техніки, члена-кореспондента НАН України Павла Степановича СОХАНЯ

ПАВЛО СТЕПАНОВИЧ СОХАНЬ – визначний український історик, славіст, джерелознавець, археограф, член-кореспондент Національної академії наук України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії УРСР у галузі науки і техніки.

Народився 18 листопада 1926 р. в с. Новоіванівка Білопільського району на Сумщині. З 1940 р. навчався в Білопільському педагогічному технікумі, звідки 16-річним юнаком пішов до лав Червоної Армії, брав участь у бойових діях у роки Другої світової війни. Нагороджений Орденом Вітчизняної війни та 13 медалями.

Після закінчення Другої світової війни, залишившись на військовій службі до 1951 року, екстерном склав іспити середньої школи та заочно закінчив 3 курси історичного факультету Владивостокського педагогічного інституту. Після демобілізації 1951 року з відзнакою довершив заочне навчання в Харківському педагогічному інституті ім. Г.С.Сковороди, працюючи спочатку лаборантом, а згодом викладачем та завідуючим навчальною частиною цього інституту.

Від 1961 р. – аспірант Інституту історії АН УРСР; в березні 1963 року здобуває науковий ступінь кандидата історичних наук. Як дослідник П.С.Сохань захопився темою українсько-болгарських історичних зв'язків.

У 1960-х роках в Інституті історії АН УРСР згуртувався колектив істориків, які всебічно розробляли зарубіжну тематику. Колектив авторів, серед яких П.С.Сохань, одержав премію АН УРСР ім. Д.З.Мануїльського за монографію «На магістралях дружби і братерства» (1974 р.).

У 1974 р. П.С.Сохань захистив докторську дисертацію та став заступником директора Інституту історії АН УРСР, 1981 року йому присвоєно звання професора, 1997 року – звання заслуженого діяча науки і техніки України.

З 1968 р. і до 1991 р. – член комісії істориків СРСР – Болгарія, заступник голови Українського комітету Міжнародної асоціації із вивчення і поширення слов'янських культур при ЮНЕСКО, а також заступник голови Українського комітету славістів. П.С.Сохань понад 20 років працював заступником голови правління Українського відділення радянсько-болгарської дружби. З 1991 р. обраний президентом Товариства «Україна – Болгарія».

П.С.Сохань належить до фундаторів української археографії та джерелознавства. З відновленням у 1987 р. Археографічної комісії АН УРСР очолив її діяльність. Він став директором заснованого ним у 1991 р. Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського НАН України, що є провідним науковим центром виявлення, опрацювання та публікації

документів і пам'яток писемної історико-культурної спадщини українського народу. За ініціативою Інституту та під керівництвом П.С.Соханя було розроблено Державну програму «Архівна та рукописна україніка». Інститут здійснює багатотомне видання творів М.С.Грушевського, Д.І.Яворницького, Д.І.Багалія та ще багатьох з плеяди видатних постатей України. В Інституті здійснюється єдине в Україні багатотомне корпусне видання джерел «Архів Коша Нової Запорозької Січі».

П.С.Сохань є автором і відповідальним редактором понад 500 наукових праць. Під його керівництвом підготовлено понад 50 докторів та кандидатів наук.

У 1985 р. П.С.Сохань був обраний членом-кореспондентом АН УРСР, 1986 року – Почесним членом Болгарського філологічного товариства, 1996 року – дійсним членом Наукового товариства імені Шевченка.

Наукові здобутки і громадська діяльність П.С.Соханя відзначені орденом «Знак пошани», орденом Ярослава Мудрого V ступеня, Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, Державною премією УРСР у галузі науки і техніки, премією Президії АН УРСР ім. Д.Мануїльського, премією НАН України ім. М.С.Грушевського, болгарськими нагородами – орденом Кирила і Мефодія I ступеня та п'ятьма медалями.

Всі, кому довелося працювати з Павлом Степановичем, знали його не лише як талановитого вченого та організатора науки, вимогливого керівника, а й як чуйного, щирого товариша, здатного завжди зрозуміти інших і прийти на допомогу. Звістка про його раптову смерть спричинила невгамовний біль усім, кому доля дарувала нагоду зустрітися з цією чудовою людиною.

Висловлюємо глибоке щире співчуття рідним та близьким Павла Степановича, колективу Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського НАН України. Світла пам'ять про визначного вченого та прекрасну людину назавжди збережеться у серцях тих, хто його знав.

**Президія Національної академії наук України
Відділення історії, філософії та права НАН України**